

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak:
Helyben: 1 K 60 f.
1 évre 1 K 80 f.
3 évre 3 K 60 f.
7 évre 7 K 20 f.

Vidéken: 1 K
1 évre 1 K 30 f.
3 évre 3 K 60 f.
7 évre 7 K 20 f.

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: hétköznap 2 f.
Vasárnap 4 f.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Baranyay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Meggyilkolták a trónörökös párt

a boszniai hadgyakorlat után.

A tetteseket elfogták.

Egy szó

nyilallott a vasárnap derűs pihenőjén keresztül. Egy szó, melytől megdermedt a szív és megfagyott a lélek: Ferenc Ferdinánd főherceget, a császári és királyi koronák várományosát, fenséges nejével együtt orvul gyilkoló gazok megölték.

Elvégeztették. Az a férfi, kinek bölcs feje, tapasztalt multja, kemény akaratú, szilárd és rendíthetetlen vallásossága hivatva volt ezt a szétmarcangolni szándékolt Monarchiát együvé kovácsolni, nincs többé. Átlőtt nemes fejében csendesen oszlanak nagy elhatározásai, nemes tervei. És megosztotta vele a végzetet az a szépséges lelki hölgy, kit egyedül lelki kiválósága emelt a trón magasságába s kiben mi, magyarok, bizton reméltük, hogy felejthetetlen Nagyasszonyunknak, Erzsébet királynéknak, polcára áll.

A végzet másként rendelkezett. A végzet, melynek szörnyű kereké letipor trónt és magasságot, országokat és népeket. Mintha ez a borzalmas kerék indult volna el, hogy megpróbálja, mi maradandó ebben a birodalomban? Sejtjük, hogy nagy szenvedések, súlyos megpróbáltatások bevezetője ez a revolverdörrenés. Am lesz-e a nemzeteknek anynyi lelkierője és elszántsága, dacolni e viharral, mint a fenséges áldozatnak?

A gaztett szinte világosan mutatja, hogy pokoli hidegvérrel készült és végrehajtott összeesküvés eredménye. Először bombát dobtak a fenséges párra s mikor ez nem si-

került: felóra mulva revolverrel ismételték meg — sajnos sikerrel. A merénylők szerbek. Többet nem is kell írunk.

Nekünk keresztény embereknek kétszeres a gyászunk. A trónörökös mélyeség vallásossága volt reményünk, hogy elnyomatásunknak, kisémmiztetésünknek vége szakad. Ennek a szép, lelkünk mélyén őrzött reménynek vége. Isten tudja, mi lesz velünk s mi lesz a Monarchiának és Magyarországnak hányt-vetett hajójával. És gondolhatunk a konopisti gyönyörű kastélyba száll, ahol négy serdületlen gyermek könnyen omlik, kik egy napon vesztettek el apát és anyát. A negyvenmillió alattvalóból ők lettek igazán és egyedül árvák.

Vasárnap, június 28-án délután a Budapestről délután fél 4 órakor Székesfehérvárra érkező vonattal valaki olyan döbbenetes hírt hozott városunkba, amit eleinte egyszerűen nem hittek el, később nem mertek elhinni az emberek:

Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét Cettek Zsófia hercegnőt a boszniai hadgyakorlatokon felrobbantották s mindketten meghaltak.

A rémhír olyan gyorsan terjedt el a városban, hogy percekben belül már a kávéházak előtt, a sósói futbalversenyen, a lövöldében s mindenütt, hol többen voltak jelen, erről beszéltek. Éppen ez a futótűzként való terjedése adta meg az értesülésnek azt az alapot, hogyha nem is egé-

szén, de valamit elhigyjenek belőle. Egyszerre többen megrohanták a telefont, kérdezősködtek Budapesten, honnét három-négy féle verzió is érkezett, de a lényege valamennyinek egyformán az volt, hogy

a hír igaz, a merénylet megtörtént s a trónörökös már meghalt.

Az első verzió szerint a Serajevóból hazafelé induló vonatot robbantották fel.

A második híradás azt mondta, hogy éppen templomból jött ki a trónörökös, midőn egy szerb diák bombát dobott elébe s revolverből több lövést tett. A bomba negyven embert megsebesített.

A harmadik értesülés egy nyomdászsegédet nevezett meg tettesül és Serajevót említette a borzalmasság színhelyeül. Együttal jelezte, hogy az *Est* és *Nap* rendkívüli kiadást adtak ki Budapesten.

A 7 óra 19 perckor érkező budapesti gyorsvonat elé sok ember ment ki a vasúti állomásra. De egyebet mint a hír megerősítést nem kaptak. Legfeljebb azt az újabbat lehetett megtudni a budapesti utasoktól, hogy Bécsben hivatalosan elismerték a trónörökös halálát. *Est* és *Nap* nem jött. Nem tudtak annyit gyártani, hogy Budapesten el ne fogyott volna s így a vidékre nem jutott. Ezzel a vonattal utazott lefelé gróf Zichy János volt miniszter, nagylángi földbirtokos, ki-ről köztudomású, hogy a trónörökös bizalmas embere volt. Már mozgott tovább a gyorsvonat, mikor az újságot kereső riportler észrevette s így nem

volt alkalom tőle sem részleteket kérni, pedig bizonyára tudott már egyebet-mást. Fél 9 órakor a *Nap* rendkívüli kiadásának egy példányát hozta valaki Budapestről semmi újabb nem volt benne. Az éjjeli vonattal érkezett le *Az Ujság* külön kiadása, mely részletesen számolt be a döbbenetes szenzációról s a következők hiteles, hivatalosan is megerősített tudósítást hozták:

Szerajevó jun. 28.

A katonai táborból jött be reggel tíz óra tájban a trónörökös, mert a manőverek végzetével mára volt kitűzve az ünnepies hálaadó istentisztelet a székesegyházban és utána a fogadtatás a városházán.

A trónörökös a tanítónőképző intézetbe ment s ott találkozott nejével, aki már elvégezte szemléjét. A trónörökös is körülnézett az épületben, majd nejével karonfogva kijött és autómobilra szállt. Valamivel tíz óra után ért be a Osumurja-Ulicéba a trónörökös gépkocsija, bekanyarodva az Appél-rakpart-ról. A trónörökös a udvალევლგ a hadgyakorlatot nézte végig. Ebben a pillanatban a közönség zugó óvációi közöpette egy elég jól öltözött, fiatalos férfi-szó, munkásnak látszó férfi sietett az autómobil elé, feje fölött meglöbölt egy palaok-szerű tárgyat és teljes erejéből az uttestre lödítette. A veszedelmes jószág bomba volt.

Beleütődött a trónörökös autómobiljának jobb hátsó kerekébe, onnan lepatant és a második autómobil alá esett, amelynek kerekéi keresztülmentek rajta. Ebben a pillanatban szörnyű dörögés hallatszott, a bomba felrobbant. Már akkor a trónörökös autómobilja mozdulni látszott. A palack-bomba szegekkel és ólomdarabokkal volt megtöltve.

A szilánkok szerte repkedtek, egy jókor vasrész felhasználta Morizzi alezredesnek, Poliorek

tartományi főnök szárnysegédének vállát és jobbkarját. Nyakába szegtek hatoltak és az aleredes ájtalt bukott előre. A mellette ülő gróf Walddecknek csak éppen megérezte kezét néhány lömdarab.

Egy szempillantásra megállott a trónörökös automobilja, mert a trónörökös így parancsolta, de aztán a soffőr, meg sem várva az utasítást, teljes sebességgel robogott tovább a város háza felé. A trónörökös hátranézett és látszott rajta a megdöbbenés, mikor észrevette, hogy sokan hevernek a földön sebesülten.

A fölrobbant bomba a járdán husz embert sebesített meg, közülük hetet nagyon súlyosan. Ezeket a sérülteket a közközházba szállították, Merizzi alezredesért az omobil jött a tartományi főnökségre és elvitte a helyorségi kórházba.

Azután a város házára ment a trónörökös, ahol a városi tanács és a községi képviselők várták és itt a polgármestert, aki üdvözlőbeszédet akart tartani, érelyesen megintette az előbbi veszély miatt.

Fél tizenegy óra volt, mikor a trónörökös és neje ismét automobilra ült. A szolgálattelve kamaráshoz így szólta a trónörökös:

— A helyorségi kórházhoz megyünk!

Ferenc Ferdinánd trónörökös sápadt volt az izgatottságtól. Neje indulás előtt közelebb hajolt hozzá és valamit szölt, de meglátszott, hogy a trónörökös gondolatát másféle járnak, nem is választott feleségének. A kamarási kiadta a parancsot az udvari vadászoknak és az automobil gyors iramban elindult.

A helyorségi kórházhoz az Appelparton és a Franjo Josip Ulicán visz az ut. Automobilon nem több három percnél. Mikor a rakpartól a Ferenc József-utca kanyarodott be az automobil, jobbfelől a járdá széléről egy polyhező állt vézna fiatal ember kötszer lőtt az automobilra.

Az egyik golyó a kocsi párnáját irta át s úgy hatolt jobbfelől a trónörökös nyakába, a föltüretet szétszaggatta, úgy hogy vastag sugárban lövelt ki a vére.

A trónörökös védőleg terjesztette ki mindkét kezét feleségére, Hohenberg Zsófia hercegnő pedig ráhajolt férjére, hogy a maga testével védje. Eldőrdült a második lövés és a hercegnő előrebukott. A golyó a hasába furdott.

A szörnyű kavargásban megállott az automobil, de csak egy pillanatra, az udvari vadász hangosan kiáltotta a soffőrnek, hogy a körülállók tisztán hallották:

— Visszafordulni a konakba!

Vágtatva rohant az automobil és nem felt bele három perc, már befordult a konak előkertjén a kapualjába s a "nehéz" lögytakapukat bezárták.

Odabent az udvari cselédség emelte ki a trónörökösöt (aki még börtönt és nejét, a már teljesen eszméletlen hercegnőt). A szoros értelmében futva vitték föl Ferenc Ferdinánd főhercegnőt az első emeletre, jilhegyre jöttek a katoná orvosok s közvetlenül utánuk megérkezett a ferencsándiek provinciálisai, akik értesítettek, hogy jöjjön a halotti szentséggel. Még élt a trónörökös és a hercegnő is, amikor a szerzetes rendfőnök feladta nekik az utolsó kenetet, az orvosoknak már nem volt dolguk.

Tíz óra 35 perckor történt a merénylet, öt perc múltán már a konakban ágyra fektették a halálosan sebesült trónörökösöt és nejét. Ferenc Ferdinánd trónörökös háromnegyed tizenegy órákor kiszendvedett, nejének szive még vert egy negyedórát, de a hercegnő eszméletlen nem nyerte többé vissza és körülbelül tizenegy órákor megszűnt élni.

A két gyilkos.

Az egyik Cabrinovic Nedejko 27 éves betűszedő. Ez hajította a bombát a trónörökös automobilja felé. Egy szerajevói vendéglősnak elzúllott fia; sohasem szeretett dolgozni. atyját szíjlyozta, sokáig lézengett munkátlapul Montenegroban, aztán Belgrádba vetődött el, ahol neje héttel ezelőtt is járt, mert kifogyott minden pénzéből és munkára fanyalodott. A szerb országos nyomdában talált alkalmazást, de nem maradt sokáig, csak míg utiköltséget szerzett magának Szerajevóig. Négy héttel ezelőtt visszatért Szerajevóba, napokig csapszékben ténfört, míg pénzből futotta, aztán megint atyjához fordult, mivel pedig nem kapott segítséget, beállott egy kis nyomdába dolgozni. Munkástársai azt mondták róla, hogy elhúzódtak tőle, mert anarchista frázisokkal hivenkedett s mindig azt mondta, hogy óbalóle még egyszer híres ember lesz. Senki sem érintkezett vele a nyomdában.

A másik merénylő, akinek kezétől meghalt Ferenc Ferdinánd trónörökös és Hohenberg Zsófia hercegnő, csak néhány nappal ezelőtt jött Belgrádból Szerajevóba. Gavro Principnek hívják, 19 éves, Grahovóban született, két évvel ezelőtt a szerajevói főreáliskola tanulója volt, de kiutasították, mert mindig arra igazgatta szerb iskolatársait, hogy álljanak a szerb hadseregbe. Gavro Principet a főreáliskolából kizárták és a boszniai annexió válság idején rendezett tüntetések miatt kiutasították Szerajevóból. Akkor Belgrádba ment s onnan tért vissza a múlt hét végén Szerajevóba.

Az eddig tapasztalt jelekből nyilvánvaló, hogy a gyilkos merénylet politikai összeesküvés műve volt.

Amidőn a trónörökös automobilja a merénylet után visszafordult és a konak felé vágtatott, Gavro Princip menekülni igyekezett. Egy közös hadsergebeli katonatiszt és egy katonai manipuláns utáná vetette magát.

Mind a ketten kirántották kardjukat és a manipuláns, aki jobban bírt futni és előbb ért utol úgy vágta fejbe a gyilkost, hogy vértől borítva elterült a földön. Sebe nem életveszélyos, sőt nem is komoly, véresen vették el a rendőrök és utközben megkötözték.

Mit tudott Nikita?

Lapunk egyik barátja érdekes hírre figyelmeztetett bennünket. A hír a Die Zeit bécsi lap egy sürgönye, megjelent a lap jun. 28-iki számában és Nikita montenegrói királynak jun. 27-én, tehát egy nappal a gyilkosság előtt Münchenből való váraiban, meglepetésszerűen gyors elutasásáról szól. Egyébként a táviratot szöszörint itt adjuk:

München jun. 27.

Nikita montenegrói király aki három hélig szándékozott Münchenben időzni, tartózkodását hirtelen félbeszakította, autón Triestbe utazott, hogy onnan Cettinjébe visszatérjen.

Székesfehérvárott is óriási hatása volt a szomorú szenzációnak. A kíváncsiság a végsőig fel volt csigázva az emberekben s a budapesti lap csak hétfőn délelőtt érkezett először városunkba. Majd szétszedték az emberek az arisztókat. Most hiték csak igazán el a hírt s a pontos leírások olvasása után tudták csak mérlegelni az eset fontosságát.

A városházára reggel megjött a hivatalos értesítés.

A belügyminiszter táviratban közölte a polgármesteri hivattal, hogy a trónörökös és felesége Szerajevóban gyilkos merényletnek estek áldozatul.

A hivatalos értesítés vétele után a polgármester és a főispán a következő táviratot küldték a kabinetirodához.

Ó cs. és kir. Felsége

Kabinetirodájának

Ischl.

Székesfehérvár szab. kir. város közönsége alattvalói hódolattal jelenti be a legmélyebb fájdalomát és részvétét a megrendítő gyászeseten, amely Ó cs. és kir. Felsége, Ferenc Ferdinánd trónörökös és felesége nejének gaz merénylet folytán történt elhunytával Felségedot, az Uralkodó házat

és a Monarohia két Államát kérelmetlenül bújtotta

Gróf Székelyi Viktor

Jászapán

Dr. Saara Gyula,

polgármester.

A szerdai rendkívüli közgyűlésre első tárgylal tűzték ki a részvétet nyilvánítást s a felkéri a polgármester a bizottsági tagokat, hogy a gyász jelétül fekete ruhában jelenjenek meg a közgyűlésen.

Székesfehérvár középületein és számos magánházon fekete zászló lobog.

Halálos

automobilszerencsétlenség.

A vasárnapi szomorú napon városunk közelében is történt halálos szerencsétlenség.

Vasárnap délután 6 óra tájban telefonon keresték meg dr. Paizs Pál, kórházi főorvost, hogy menjen azonnal Kápolnásnyékre, mert ott súlyos automobil szerencsétlenség történt s mielőbbi orvosi segítségre van szükség. Egy budapesti többszörös milliomos, kinek neve még ismeretlen előttünk s mindössze annyit lehetett róla hirtelenében megtudni hogy pár éve nősült és egy színésznőt vett feleségül, — Budapestről Siófokra igyekezett feleségével automobilon. Kápolnásnyéken, alighogy a faluból kiértek, az egyik kerék kiesett s a sebészen száguldó automobil az árokba fordult.

A milliomos az automobil alá került, felesége pedig magas ivben pár lépésnyire kirepült az úléből. Mire dr. Paizs a szerencsétlenség színhelyére érkezett,

a milliomos meghalt.

A mellét nyomta össze hatalmas gépkocsi, mely egész súlyával nehezedett a szerencsétlen emberre. Az asszonynak semmi baja sem történt. Mint később megtudtuk, a szerencsétlenül járt ember Vasvári Frankl Rikárd budapesti vasnagykereskedő.

Egy földszintes ház, jökáiban levő cserépszindelyes ház, öt szobával és két konyhával kedvező feltételek mellett eladó. Reseta János útcá 7. szám alatt. Bővebbet ugyanott.

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy váiaszték ágy és asztalneműek, paplanok, finom takarók, szintartó zefirek, törülközők, szőnyegek stb.

olcsó szabott árak mellett.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában. Székesfehérváron

00000718